

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/85038,Promocja-ksiazki-Solidarni-z-Rumunia-Grudzien-1989-styczen-1990-Bukareszt-19-gru.html>
05.05.2024, 16:30

Promocja książki „Solidarni z Rumunią. Grudzień 1989 - styczeń 1990” - Bukareszt, 19 grudnia 2019

W holu głównym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Bukareszcie odbyła się w czwartek 19 grudnia 2019 r. uroczysta promocja drugiego, uzupełnionego wydania książki **Solidarni z Rumunią. Grudzień 1989 - styczeń 1990**.

W promocji udział wzięli pierwsza sekretarz Ambasady RP w Bukareszcie Magdalena Szuber-Zasacka, Mihai Cătălin Necula - wiceminister, sekretarz stanu w MSW Rumunii oraz dr Cristian Anița - dyrektor Narodowych Archiwów Rumunii, współorganizujący spotkanie.

Zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma mówił podczas prezentacji książki o wsparciu, udzielanym przez Polaków członkom rumuńskiej opozycji oraz o znaczeniu współpracy Instytutu Pamięci Narodowej z rumuńskimi archiwami w dokumentowaniu wystąpień antykomunistycznych.

- W momencie, kiedy Polacy czynili ostatnie przygotowania do świąt Bożego Narodzenia - nadeszły wiadomości z Rumunii - o krwawych walkach w Timisoarze, w Bukareszcie. Na wieść o pierwszych strzałach do bezbronnych tłumów zgromadzonych w Timisoarze i Bukareszcie, Polacy spontanicznie zaczęli organizować pomoc dla potrzebujących, niejednokrotnie ofiar skrytobójczych postrzałów służb specjalnych odchodzącego komunistycznego reżimu. (...) Do Rumunii wyruszyły konwoje z darami serca: żywnością, medykamentami i odzieżą - mówił wiceprezes IPN.

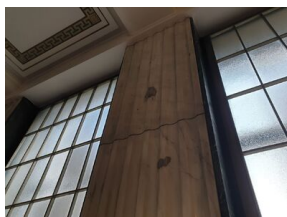
Podkreślając wagę wspólnych działań IPN i archiwów rumuńskich, dr Szpytma powiedział: *- Nasza współpraca trwa już jedenaście lat, w jej trakcie opublikowano dwukrotnie wspomniany album, zorganizowano wystawę, którą dzisiaj mamy możliwość zobaczyć, ale także wydano dwutomową publikację źródłową dotyczącą polskich uchodźców w Rumunii po wrześniu 1939 r. Organizujemy wspólnie konferencje naukowe, planujemy wydanie kolejnych książek dotyczących stosunków polsko-rumuńskich.*

Tablica na budynku Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (byłej siedzibie partii)

Uczestnicy wydarzenia na balkonie, na którym po raz ostatni przemawiał Nicolae

Wewnątrz budynku ślady po kulach z demonstracji grudniowych 1989 roku

komunistycznej
Rumunii) - Bukareszt,
19 grudnia 2019

Ceausescu - Bukareszt,
19 grudnia 2019

- Bukareszt, 19 grudnia
2019

Dyrektor Archiwów
Narodowych Rumunii dr
Cristian Aniga -
Bukareszt, 19 grudnia
2019

Mihai Cătălin Necula -
wiceminister, sekretarz
stanu w MSW Rumunii -
Bukareszt, 19 grudnia
2019

Dr. Mateusz Szpytma,
zastępca prezesa
Instytutu Pamięci
Narodowej - Bukareszt,
19 grudnia 2019

W końcu 1989 r. doszło do otwartego wystąpienia społeczeństwa rumuńskiego przeciwko rządowi Nicolae Ceaușescu. Grudniowe walki, zapoczątkowane protestami przeciwko przeniesieniu pastora László Tórkésa z parafii w Timișoarze, doprowadziły do śmierci dyktatora i demontażu struktur komunistycznego państwa. Wydarzenia w Rumunii wywołały w polskim społeczeństwie wielką falę sympatii i współczucia dla narodu, który w dramatycznych okolicznościach odzyskiwał suwerenność. Jeszcze trwały walki na ulicach rumuńskich miast, gdy w Polsce rozpoczęto organizowanie pomocy humanitarnej dla walczących Rumunów.

Prezentowana publikacja jest fotograficzną relacją jednej z takich spontanicznych wypraw z darami dla Rumunii. Stanowi zarazem świadectwo gwałtownych przemian, zachodzących w Rumunii pod koniec 1989 r. W znacznej mierze składa się z niepublikowanych dotąd fotografii, wykonanych przez Jana Kołodziejskiego. Rozdziały: „Podróż”, „Pomoc”, „Bukareszt-miasto”, „Bukareszt-cmentarz”, „Bukareszt-telewizja” i „Timișoara” ukazują kolejne etapy ekspedycji. „Fotografowałem - jak pisze autor - nie tylko ludzi, ale także miasta, budynki, zniszczenia, wojsko na ulicach. Szczególnie poruszające wydają mi się, zwłaszcza teraz, po latach, zdjęcia miejsc pamięci, jakich wiele widzieliśmy na ulicach i

placach rumuńskich miast”.

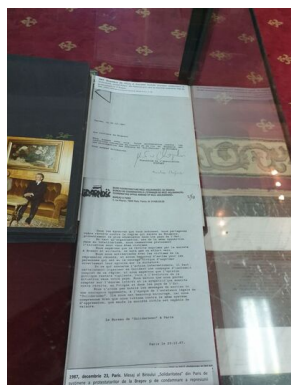
Książka została przygotowana w języku polskim i rumuńskim.

Promocji książki towarzyszyła **wystawa *Solidarni z Rumunią***. O autorze fotografii, będących podstawą przygotowania ekspozycji, wieloletnim pracowniku poznańskiego oddziału IPN Janie Kołodziejskim opowiedział dr Rafał Kościański, naczelnik Oddziałowego Archiwum IPN w Poznaniu.

Jan Kołodziejski, nazywany często fotografem poznańskiej opozycji, reprezentował Zarząd Regionu Wielkopolska NSZZ „Solidarność” w składzie pięcioosobowej delegacji z Poznania, która udała się do Rumunii w grudniu 1989 r. w związku z inicjatywą zorganizowania pomocy ofiarom reżimu komunistycznych władz. Podczas wyjazdu do Rumunii wykonał ok. 450 zdjęć, na których uwiecznił ludzi, miasta, budynki, zniszczenia, żołnierzy na ulicach miast, a także mogiły ofiar poległych w walce z reżimem Ceaușescu.

Wystawa towarzysząca
promocji książki
„Solidarni z Rumunią.
Grudzień 1989 -
styczeń 1990” -
Bukareszt, 19 grudnia
2019

Wystawa towarzysząca
promocji książki
„Solidarni z Rumunią.
Grudzień 1989 -
styczeń 1990” -
Bukareszt, 19 grudnia
2019

Wystawa towarzysząca
promocji książki
„Solidarni z Rumunią.
Grudzień 1989 -
styczeń 1990” -
Bukareszt, 19 grudnia
2019